

foreninger, politiske Foreninger, Sygekasser, vi har faaet Brugsforeninger, Andelsforeninger o. s. v., o. s. v. — Aktieselskaber kunde man for den Sags Skyld tage med, selv om Valgretten dér ikke er lige. Forfatningssystemet er i alle disse mangfoldige Foreninger af økonomisk, af faglig og af politisk Art ganske det samme: enkelt og simpelt, ligetil og praktisk. I alle disse Foreninger — det gælder ogsaa konservative og Venstreforeninger — er der ingen, der finder paa at indrette et Tokammer-system. Ingen finder paa paa Generalforsamlingen at vælge to Bestyrelser, den ene valgt af alle Medlemmer, den anden valgt af de ældre, for at disse to Bestyrelser kan sidde og trække Tov for at blive enige, spille Tid og forhale alting. Ikke i en eneste af disse Foreninger, heller ikke Højre- og heller ikke Venstreforeninger, finder man paa at gøre Formandskabet livsvarigt, og ikke i en eneste finder man paa at gøre Formandskabet arveligt. Det vilde man simpelt hen finde sindssvagt. I et Andelsmejeri, et Andelsslagteri, et Aktieselskab vilde man finde det sindssvagt at indrette to Bestyrelser og gøre Formandsstillingen arvelig. Disse Principper, som selve Livet, det praktiske Foreningsliv, har skabt i det sidste Halvhundrede Aar, dem vil vi lægge til Grund for den Forfatning, vi ønsker, at Staten — den største Forening — „skal have.“

At man kun omtaler et saadant Forslag paa en haanlig og affejende Maade, og at man end ikke drøfter det i de interesserede politiske Lejre, i Pressen eller i Rigsdagen, kan i Virkeligheden kun skyldes Modstandernes daarlige Samvittighed eller Forslagets indre saglige Vægt. En Tid kan man godt holde Diskussionen nede, men i Længden skal det ikke kunne lykkes. Ærede Medlemmer har ganske vist hæftet sig stærkt ved enkelte Punkter i dette Forslag, medens de til Gengæld ikke viser nogen som helst Interesse for samtlige de øvrige Punkter, og det er det ene Spørgsmaal om Valgretsalderns Nedsættelse til 21 Aar, i hvilket Spørgsmaal det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Piper) jo boltrede sig med en rent ungdommelig 21-aarigs Livlighed. Jeg har ikke nogen særlig Lyst til at gentage de lange Taler, vi har haft om dette Spørgsmaal, fra Valglovens Behandling her i Tinget, jeg vil blot til det ærede Medlem gøre den ene Bemærkning, at efter den Maade, hvorpaa han udtalte sig, maa det, han kaldte de uansvarlige Medlemmer af Befolkningen, være dem mellem 21 og 25 Aar. Jeg har tidligere beklaget, at istigende Grad gik Ungdom-

men i disse Aar over til det konservative Folkeparti, det er altsaa i særlig Grad dette uheldige Parti, der rummer de Medlemmer af Befolkningen, som det ærede Medlem kalder for den uansvarlige Del af Befolkningen.

Naturligvis kunde vi ikke fra vor Side vente, at dette Grundlovsforslag skulde blive gennemført i Øjeblikket, derfor er jeg heller ikke gaaet nærmere ind paa dets Detailler. Selvfølgelig giver vi ogsaa Regeringen Ret i, at en saakaldt oprivende Grundlovs-kamp ikke bør finde Sted for Tiden, dels af Hensyn til det egentlige Formaal med Grundlovens Revision: Adgangen for Borgerne fra de indlemmede sønderjydske Landsdele til ogsaa at øve deres Indflydelse paa Statens Styrelse, men dels ogsaa, fordi Rigsdagens Tid under de vanskelige økonomiske Forhold ikke mindst efter vor Mening først og fremmest bør medgaa til at drive Politik til Forbedring af Landets økonomiske Situation og til Gavn for dem, der mest lider under Dyrtiden og de øvrige abnorme Forhold. Men nu skal vi have en Grundlovsrevision, og ligesom man da ikke har Ret til at undre sig over, at Socialdemokratiet efter alt, hvad der er passeret, netop siden 1915 saavel udenfor som indenfor Landets Grænser, finder Tiden kommet til i større Grad at søge at sikre en rolig Udvikling ved at gøre et alvorligt demokratisk Fremstød netop i Grundlovssagen, saaledes kan man omvendt heller ikke med Rette vente, at vi skulde kunne acceptere en ny Grundlov, der paa alle afgørende Punkter låder, som om Forholdene Verden over er fuldkommen de samme i 1920, som de var før Verdenskrigen, og som fuldt ud ønsker at bevare Magten under samme Fordelingsmaade hos de Kredse af Befolkningen og de Partier, hvis Politik Landene over netop var Skyld i den Verdenskatastrofe, vi ikke er sluppet ud af endnu. Vi ved, at man ikke vil følge os, vi bøjer os for saa vidt for de øjeblikkelige Forhold i begge Ting, som vi altsaa under den foreliggende Situation, hvis Særpræg vi erkender, vil føre en hensyntagende Politik.

Men ønsker man vor Medvirken, saa maa man ogsaa fra den anden Side vise en lille Smule Hensyntagen til os og vore Anskuelser og til den store Del af Befolkningen, som vi repræsenterer. Man kan ikke, selv i den nuværende Situation, og selv med en hver berettiget Hensyntagen til Sønderjydernes Medarbejden — disse kommer da i øvrigt fra de friest mulige Forfatningsforhold og vides aldrig at have været begejstrede for den tyske Overklasses Forfatning —, forventede, at Socialdemo-